

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

05.03.2021 ел

Баулы шәһәре

КАРАР

№31

2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм» муниципаль программасын раслау турында

Заманча жәмгыять шартларында социомәдәни вәзгыятьне исәпкә алып, үзбилгеләнүгә сәләтле Баулы муниципаль районы балаларының һәм яшьләренең ижади шөхесен ачыклау һәм формалаштыру максатларында, Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР ИТӨ :

1. 2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм» муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Баулы муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча беренче урынбасарына йөкләргә.

Җитәкче

И.И. Гозәеров

Баулы муниципаль районы
Башкарма комитетының 2021 елның
5 мартындагы 31 номерлы
карары белән расланган

2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль
районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм»

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

I. ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ

Программа исеме	2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы башкарма комитеты
Программа координаторы	«Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының яшьләр эшләре бүлеге» МКУ; «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ
Программаны эшләүче	«Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының яшьләр эшләре бүлеге» МКУ; «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ
Программаның максаты	Сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү, интеллектуаль, ижади, мәдәни потенциаллары нигезендә һөнәри үзбилгеләнүгә булышу системасын булдыру
Программаның бурычлары	Программаның бурычлары: - сәләтле балалар һәм яшьләр белән эшләү системасын булдыру; - сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау һәм сайлап алу, аларның ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру; - сәләтле балаларга һәм яшьләргә адреслы ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыру; - сәләтле һәм сәләтле балалар һәм яшьләр өчен сәгати фикерләүне үстерүгә һәм рухи-әхлакый үсешкә юнәлдерелгән яңа белем бирү практикасын формалаштыруга ярдәм итә торган конкурс чараларын оештыруга һәм үстерүгә ярдәм итү; - сәләтле балаларның һәм яшьләренәң уңышларын

	популярлаштыру.		
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2021-2025 еллар		
Еллар буенча бүлгәләнгән Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақларга	Ел	Фаразланган чаралар күләме, мең сум.	
		Муниципаль район бюджеты	Бюджеттан тыш чыганақлар
	2021	10,00	-
	2022	10,00	-
	2023	10,00	-
	2024	10,00	-
	2025	10,00	-
	Итого:	50,00	-
	Программы Финанслау күләме – бюджет чыганақлары Программаны финанслау күләмнәре фараз булып тора һәм, тиешле дәрәжәдәге бюджетларны тиешле елга һәм план чорына формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтмә кертеләргә тиеш, шулай ук программа чараларын финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүленәргә тиеш.		
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре (нәтижәләргә бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре	<p>Программаны тормышка ашыру түбәндәгеләргә ярдәм итә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сәләтле балаларны һәм яшьләргә ачыклау һәм аларга ярдәм итү механизмын формалаштыруга; - үзенең интеллектуаль яисә башка сәләтләрен күрсәтүче балалар һәм яшьләргә санын арттыру; - укытуның инновацион программаларын кертү юлы белән учреждениеләр эшенең нәтижәләгә арттыру; - балалар һәм яшьләргә өчен ел саен мастер-класслар үткөрүне тәмин итү; - сәләтле балалар һәм яшьләргә белән эшләүнең проблемаларын һәм юнәлешләрен киң яқтырту системасын булдыру, шул исәптән социаль челтәрләрдә; - төрле юнәлешләргә буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру; - Баулы муниципаль районының сәләтле балалары һәм яшьләргә буенча банкка кергән сәләтле балаларны һәм яшьләргә психологик-педагогик озату; - сәләтле һәм талантлы балаларга һәм яшьләргә заманча мәгълүмат ресурсларына керү мөмкинлегенә тудыру. 		

II. Гомуми нигезләмәләр

2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм» муниципаль программасы сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклауга һәм үстерүгә юнәлтелгән.

Сәләтлелек - ул психиканың тормыш дәвамында үсә торган системалы сыйфаты, ул башка кешеләр белән чагыштырганда, бер яки берничә төр эшчәнлектә югарырак нәтижеләргә ирешү мөмкинлеген билгели.

Сәләтле бала - теге яки бу эшчәнлек төрендәге казанышлары белән аерылып тора торган бала. Сәләтле бала белән әйләнә-тирә дөнья арасындагы мөнәсәбәтләрнең дәрәҗәсез төзүе аңа үз сәләтләрен тагын да тулырак күрсәтергә мөмкинлек бирерчәк. Сәләтле бала өчен уңай психологик шартлар тудыру бик мөһим, ул интеллектуаль һәм шәхес үсеше арасындагы аерманы үтәргә һәм аларның үсешенә ярдәм итәрчәк.

Хәзерге вакытта сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау, үстерү һәм аларга ярдәм итү проблемасы аеруча актуаль. Аларның сәләтләрен һәм талантларын ачу һәм тормышка ашыру жәмгыять өчен дә мөһим, чөнки бу заманча икътисади һәм социаль бурычларны хәл итәргә мөмкинлек бирә торган илнең потенциалы.

Оештыру, кадрлар, норматив-хокукий, матди-техник, стимуллаштыручы, мәгълүмати, фәнни-методик ресурсларга кагылышлы сәләтле балалар белән эшләү мәктәп, муниципаль, төбәк дәрәҗәләрендә мәктәп укучыларын ачыклауга, аларга ярдәм итүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Сәләтле балалар һәм яшьләр белән эшне оештырганда, сүз сәләтле балалар һәм сәләтләре яшерен формада булган балаларның ижади активлыгын үстерү һәм күрсәтү мөмкинлеген тәэмин итәрлек белем бирү мөһим булдыру турында барырга тиеш.

Әлеге Программа бердәм максат белән берләштерелгән норматив хокукий, оештыру, мәгълүмати-пропаганда һәм методик чаралар комплексын тәшкил итә һәм сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау, укыту һәм үстерү системасын камилләштерүгә, шулай ук педагогларны һөнәри һәм шәхсән әзерләүгә юнәлдерелгән.

Интеллектуаль һәм ижади потенциалны саклап калу һәм арттыру максатларында муниципаль дәрәҗәдә сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау, социаль яклау, аларның потенциалы һәм ачыкланган сәләтләрен үстерү, аларның һәрьяклы үсешен һәм белем алуын тәэмин итү проблемаларын хәл итүне дәвам итәргә кирәк.

III. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программа максаты: Сәләтле балаларны һәм яшьләренә ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү, интеллектуаль, ижади, мәдәни потенциаллары нигезендә һөнәри үзбилгеләнүгә булышу системасын булдыру

Программаның төп бурычлары:

- талантлы балаларны һәм яшьләр, аларга ярдәм итү һәм аларны жәмгыятьтә таныту өчен интеллектуаль, ижади һәм спорт олимпиадаларын, смотрларны, конкурслар һәм ярышларны әзерләү һәм уздыру системасын үстерү;

- балаларның һәм яшьләрнең интеллектуаль, техник, ижади, спорт сәләтләрен һәм социаль активлыгын үстерү өчен мәгариф оешмаларында өстәмә белем бирү берләшмәләре челтәрен киңәйтү;

- житәкчеләрнең, укытучыларның, психологларның, өстәмә белем педагогларының аеруча сәләтле һәм сәләтле укучыларны ачыклау методикасы һәм эчтәлеге буенча квалификациясен күтәрү һәм гомуми белем бирү оешмаларында сәләтле балаларны ачыклау өчен шартлар тудыру;

- сәләтле балаларны һәм яшьләрне ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча белем бирү оешмалары эшчәнлеген даими методик яктан тәэмин итү;

- балаларда талантлар һәм сәләтләр үсешен стимуллаштыру, шул исәптән матди ярдәм чараларын тормышка ашыру юлы белән.

IV. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслау Баулы муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. Программаның гамәлдә булу чорына финанслауның гомуми күләме - 50 мең сум, шул исәптән:

2021 ел – 10,0 мең сум;

2022 ел – 10,0 мең сум;

2023 ел – 10,0 мең сум;

2024 ел – 10,0 мең сум;

2025 ел – 10,0 мең сум.

Программаны финанслау күләмнәре фараз булып тора һәм, тиешле дәрәжәдәге бюджетларны тиешле елга һәм план чорына формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтмә кертелергә тиеш, шулай ук программа чараларын финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүленергә тиеш.

V. Сәләтле балалар һәм яшьләр белән эшләүдә педагогик эшчәнлек принциплары һәм алымнары

Сәләтле балалар һәм яшьләр белән эшләүдә педагогик эшчәнлек алымнары:

1. Шәхси якин килү. Гуманизмны, кеше абруен, гражданлыкны, шәхеснең гражданлык активлыгын тәрбияләү шәхси якин килү белән бәйле. Шәхес, барыннан да

элек, үз фикере булуы белән характерлана. Шәхси якин килгәндә фикерләү сәләтен, интеллектуаль ихтыяжларын, шәхеснең социаль һәм табигый характердагы төрле күренешләргә карата мөнәсәбәтен чагылдыра торган эмоциональ мөнәсәбәтләрен исәпкә алырга кирәк.

2. Дифференцияләнгән алым балаларның индивидуаль сәләтләрен исәпкә алып укыту технологияләрен сайлауны һәм, барыннан да элек, аларда өстенлек итүче фикерләү төрен исәпкә алып, баланың материалны эшкәртүнең өстенлекле ысуллары нигезендә укытуны оештыруны күздә тоту. Укытуның дифференциацияләнүе һәм укытуга дифференциацияләнгән якин килү, асылда, укучының индивидуальлеген тормышка ашыруның нигезе булып тора.

3. Бала, укучының индивидуаль үсешенә экологик-психологик якин килү. Төп бурыч - балалар тормышының социаль контекстын активлаштыру. Шәхси экологик-психологик якин килү нигезендә тәрбияләнүнең асылы - балаларның эшчәнлек һәм аралашу шартларында индивидуаль һәм социаль үсешнең яңа мөмкинлекләрен, педагогик процессны вакыйгалы-ситуатив оештыруны ачудан һәм гамәлгә ашырудан, тәрбияче эшчәнлегенең аналитик-диагностик юнәлешен көчәйтүдән гыйбарәт.

4. Тикшеренү алымы укучыларны фәнни эзләнүләр әйләнешенә жәлеп итә, идеяләренә төкәдим итәргә, инде билгеле булган, әдәбиятны өйрәнәргә һәм анализларга, тикшеренү барышында алынган мәгълүматларны һәм күзәтүләренә тасвирларга һәм интерпретацияләргә этәрә. Заманча фәнни-техник прогресс дәрәжәсенә җавап бирә торган югары квалификацияле белгечләр әзерләү белем бирү системасы алдына укучыларның белем бирүнең башлангыч этабында ук тикшеренү күнекмәләрен формалаштыру һәм үстерү бурычын куя. Бу бурыч бигрәк тө класстан тыш эш формалары - олимпиадалар, интеллектуаль турнирлар, фәнни конференцияләр аша хәл ителә.

2021-2025 елларга «Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районының сәләтле балаларына һәм яшьләренә ярдәм» муниципаль программасын тормышка ашыру принциплары:

гуманизм;

- демократизм;

- фәннилек һәм интегративлык;

- индивидуальләштерү һәм дифференциация;

- системалылык;

- үстерә торган укыту, компетентлы якин килү;

- интеллектуаль, эстетик һәм физик үсешнең интеграциясе.

VI. Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр

Программада каралган чараларны тормышка ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- жәмгыяттә ижади шәхеснең абруен күтәрү;
- хәзерге шартларда балалар һәм яшьләр сәләтен һәм талантын үстерү өчен

нигезләр эшләү;

- укучыларга белем бирү һәм тәрбия бирү сыйфатын арттырыу;
- ярдәм күрсәтелә торган сәләтле балалар һәм яшьләр санын арттыру;
- укучыларның гомуми саныннан ижади сәнгать коллективларында

шөгыйльләнүчеләр өлешен арттырырга;

- мәктәп укучылары өлешен мәктәп укучыларының гомуми саныннан сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча муниципаль һәм республика чараларында катнашучылар санын арттыру;

- мәктәп укучыларының гомуми саныннан муниципаль һәм республика укучылар үзидарә органнары эшендә, ижтимагый өһәмиятле социаль проектларны эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашучы мәктәп укучылары өлешен арттыру;

- төрле юнәлешләр буенча оештыру чараларын тормышка ашырырга;

- Баулы муниципаль районының сәләтле балалары һәм яшьләре буенча банкка кәргән сәләтле балаларны һәм яшьләренә психологик-педагогик яктан озатуны тормышка ашыру;

- сәләтле һәм талантлы балаларга һәм яшьләргә заманча мәгълүмат ресурсларына керү мөмкинлеге тудыру.

VII. Программаны гамәлгә ашыру чаралары

№ п/п	Чара атамасы	Тормышка ашыру сроклары	Чыгымнар суммасы, мең сум					Всего:
			2021	2022	2023	2024	2025	
1.	Район гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары арасында «Дан минуты» ижади конкурсын үткөрү	2021-2025 еллар	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0
2.	Эшләүче яшьләр арасында КВН уеннары фестивален үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-

3.	Районның гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары арасында КВН уеннары фестивален үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
4.	«Елның иң яхшы укучысы» район конкурсын оештыру һәм уздыру	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
5.	«Искиткеч вожатый» район конкурсын үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
6.	«Талантлар парады» фестивален үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
7.	«Кэс-Баскет» спорт ярышларын үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
8.	Район фәнни-тикшеренү конференциясе үткөрү	2021-2025 еллар	-	-	-	-	-	-
Барлығы:		2021-2025 еллар	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0
